

EBA/GL/2024/13

9.10.2024 г.

Насоки

относно плановете за обратно
изкупуване съгласно членове 46 и 55 от
Регламент (ЕС) 2023/1114

1. Спазване на насоките и задължения за докладване

Статут на насоките

1. Настоящият документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010¹. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазване на насоките.
2. Насоките отразяват позицията на Европейския банков орган (ЕБО) за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това как следва да се прилага правото на Съюза в дадена област. Компетентните органи, както са определени в член 3, параграф 1, точка 35 от Регламент (ЕС) 2023/1114², за които се отнасят тези насоки, трябва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (напр. като изменят своята правна рамка или надзорни процеси).

Изисквания за докладване

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, най-късно до 10.02.2025 компетентните органи са длъжни да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват тези насоки или, в противен случай, да изложат причините за неспазване. При липса на уведомление в този срок ЕБО счита, че компетентните органи не спазват насоките. Уведомленията следва да се изпращат чрез подаване на формуляра, достъпен на уебсайта на ЕБО, като се посочи референтен номер „EBA/GL/2024/13“. Уведомленията следва да се подават от лица, оправомощени да докладват за наличието на съответствие от името на техните компетентни органи. Всяка промяна в статута на спазването също се докладва пред ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО в съответствие с член 16, параграф 3.

---

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

² Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj>).

2. Предмет, обхват и определения

Предмет

5. В настоящите насоки се посочват: а) съдържанието на плана за обратно изкупуване; б) периодичността за преразглеждане и актуализиране на този план; и в) обстоятелствата, обуславящи привеждането в действие на плана за обратно изкупуване, който издателите на токени, обезпечени с активи, и на токени за електронни пари трябва да изготвят и поддържат в съответствие с членове 47 и 55 от Регламент (ЕС) 2023/1114.

Обхват на прилагане

6. Настоящите насоки се прилагат по отношение на издателите на токени, обезпечени с активи, и на токени за електронни пари (както са определени в член 3, параграф 1, точки 6 и 7 от Регламент (ЕС) 2023/1114).
7. За издателите на токени за електронни пари, които не подлежат на изискването да поддържат резерв от активи (тъй като те са кредитни институции или институции за електронни пари, емитиращи токени, които не са значими, и техният съответен компетентен орган не е наложил това изискване в съответствие с член 58, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/1114), подразделите „Разпределение на резерва от активи, за да се изпълни искането за обратно изкупуване на притежателите на токени“ и „Ликвидация на резерва от активи“, и двата от раздел 4.2, не се прилагат, с изключение на точките, за които има изрично указание да се прилагат *mutatis mutandis*, по същия начин за всяка друга точка или раздел от Насоките, за които се допуска, че издателят подлежи на това изискване.

Адресати

8. Настоящите насоки са предназначени за компетентните органи, както са определени в член 3, параграф 1, точка 35 от Регламент (ЕС) 2023/1114.
9. Настоящите насоки са предназначени и за издателите, както са определени в член 3, параграф 1, точка 10 от Регламент (ЕС) 2023/1114, на:
  - i) токени, обезпечени с активи, определени в член 3, параграф 1, точка 6 от този регламент (издатели на токени, обезпечени с активи, ТОА); или
  - ii) токени за електронни пари, определени в член 3, параграф 1, точка 7 от този регламент (издатели на токени за електронни пари, ТЕП).

Определения

10. Освен ако не е посочено друго, термините, използвани и дефинирани в Регламент (ЕС) 2023/1114, имат същото значение в настоящите насоки.

3. Въвеждане

Дата на влизане в сила

11. Настоящите насоки се прилагат от 10.02.2025.

4. Планове за обратно изкупуване

4.1 Прилагане на принципа на пропорционалност

12. За да се приложи принципът на пропорционалност при определяне на степента на подробност на съдържанието и честотата на периодичния преглед на плана за обратно изкупуване, издателите и компетентният орган следва да вземат предвид следните критерии:

- i. класификацията на ТОА и ТЕП като значими съгласно членове 43 и 44 и членове 56 и 57 от Регламент (ЕС) 2023/1114;
- ii. за издателите на ТОА и за издателите на ТЕП, които подлежат на изискването за поддържане на резерв от активи съгласно Регламент (ЕС) 2023/1114 — размера, променливостта, състава, концентрацията и естеството на резерва от активи и на самия ТОА или ТЕП;
- iii. няколко емисии ТОА и ТЕП в обращение, издадени от един и същ издател;
- iv. издаване на един и същ ТОА и ТЕП от няколко издатели;
- v. сложността и рисковия профил на бизнес модела на издателя, като се вземат предвид евентуалните други финансови или нефинансови дейности.

13. Планове за обратно изкупуване, разработени от издатели на значими ТОА или ТЕП, или от няколко издатели в случай на съвместно издаване на ТОА или ТЕП, или от издатели с няколко емисии в обращение или със сложни бизнес модели и повишен рисков профил, както са определени, обосновани и съобщени от компетентните органи, следва:

- i. да са с повишено ниво на детайлност и изчерпателност, за да се докаже тяхната надеждност, осъществимост и навременно изпълнение; и
- ii. да бъдат преразглеждани и актуализирани най-малко веднъж годишно.

14. Издателите, които не отговарят на критериите, посочени в точка 13, следва да преразглеждат и актуализират плана за обратно изкупуване винаги когато е налице промяна, която оказва съществено влияние върху съдържанието на плана за обратно изкупуване. Това не засяга възможността компетентният орган да изисква от институциите да актуализират своите планове за обратно изкупуване по-често.

4.2 Общи принципи и цели на плана за обратно изкупуване

15. Когато издателят има повече от една емисия ТОА или ТЕП в обращение, планът за обратно изкупуване за всеки ТОА или ТЕП следва да разглежда по подходящ начин взаимосвързаността между ТОА и/или ТЕП в обращение.
16. Планът за обратно изкупуване, изготвен в съответствие с настоящите насоки, може да съдържа лични данни за директори, трети лица или лица, заемащи ключови позиции. В съответствие с принципа за свеждане на данните до минимум, заложен в член 5, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2016/679³, такива лични данни следва да бъдат тези, които се считат за необходими и достатъчни. Когато изготвят планове за обратно изкупуване и/или когато оценяват плана за обратно изкупуване, издателите и компетентните органи съответно следва да спазват съответните разпоредби от Регламент (ЕС) 2016/679. Освен това, в съответствие с принципите за защита на данните, тези лични данни следва да се съхраняват не по-дълго от необходимото.

Равно третиране и непричиняване на ненужна икономическа вреда

17. Издателите следва да изготвят план за обратно изкупуване, като определят действията и процеса с оглед осигуряване на равно третиране на всички притежатели на токени и защита на правото на обратно изкупуване, свързано с токена, както е описано в бялата книга за криптоактивите, в съответствие с приложение II и приложение III към Регламент (ЕС) 2023/1114, съответно за ТОА и за ТЕП.
18. За тази цел в плана за обратно изкупуване следва да се определят действията и свързаните процеси, за да се гарантира, наред с другото, спазването на предвидения срок и метод за удовлетворяване на правото на обратно изкупуване в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/1114 и бялата книга.
19. Освен ако не е оповестено друго в бялата книга за криптоактива или не е предвидено друго в приложимото национално законодателство, в плана за обратно изкупуване следва да се приеме, че всички притежатели на един и същ токен с възможност за обратно изкупуване се третират еднакво и равностойно.
20. За да се гарантира равно третиране на всички притежатели на токена, както е посочено в бялата книга за криптоактиви, издателят следва да включи в плана за обратно изкупуване начина, по който индивидуалното обратно изкупуване по искания ще бъде спряно след приемането на решението на компетентния орган, с което се задейства изпълнението на плана за обратно изкупуване с цел организирано и колективно обратно изкупуване на токена. За тази цел издателят следва да вземе предвид разпоредбите на бялата книга за криптоактиви и приложимото право, включително член 46, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2023/1114 и националното право в областта на несъстоятелността.

---

³ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

Разпределение на резерва от активи за удовлетворяване на исканията за обратно изкупуване на притежателите на токена

21. Издателите на ТОА и на ТЕП, които подлежат на изискването за поддържане на резерв от активи, следва да разработят план за обратно изкупуване, като приемат, че оставащият резерв от активи, който е в основата на съответния ТОА или ТЕП, ще бъде използван в полза на всички искания на притежателите на токени за обратно изкупуване, когато компетентният орган прецени, че издателят не може или е вероятно да не може да изпълни задълженията си към притежателите. Това не следва да засяга правото на притежателите на токена частта от техните вземания (ако има такава), останала неудовлетворена от ликвидацията на останалите резервни активи, да бъде възстановена от издателя в съответствие с приложимото право, включително приложимото право в областта на несъстоятелността.
22. Като се има предвид, че притежателите на токена имат право на обратно изкупуване по всяко време и че планът за обратно изкупуване не може да налага ненужни икономически вреди на притежателите на токена, в плана за обратно изкупуване следва да се посочва как ще бъдат покрити разходите за изпълнението на плана за обратно изкупуване, например за назначаването на консултанти или посредници, или във връзка с ликвидацията на резерва от активи.
23. За да се гарантира ефективността на правото на обратно изкупуване и че ненужните икономически вреди не засягат притежателите на токена, издателят следва да гарантира в плана за обратно изкупуване, че разходите за ликвидация на резерва от активи или други разходи, свързани с изпълнението на плана за обратно изкупуване, могат да бъдат начислени срещу приходите от ликвидацията на резерва от активи само след като бъде заделена сумата за изпълнение на исканията на съответните притежатели на токена за обратно изкупуване.
24. Издателите следва също така да пояснят в плана за обратно изкупуване как тези разходи не се равняват, дори косвено, на такси за обратно изкупуване, които съгласно член 39, параграф 3, или член 49, параграф 6, от Регламент (ЕС) 2023/1114 не могат да бъдат налагани на притежателите на токена, без да се засяга член 46, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2023/1114.
25. Разходите, посочени в плана за обратно изкупуване, следва да се определят чрез прозрачни процеси, да бъдат разумни и надлежно обосновани.
26. Точки 22-25 следва да се прилагат *mutatis mutandis* за издатели, за които не се прилага задължението да поддържат резерв от активи, доколкото това е в съответствие с приложимото секторно законодателство.

Ликвидация на резерва от активи

27. За да се удовлетворят вземанията на притежателите на токена по равностоен начин и за да се избегнат ненужни икономически вреди, издателите на ТОА или на ТЕП, които подлежат на изискването за поддържане на резерв от активи, следва да разработят план за обратно изкупуване с цел да се гарантира увеличаване до максимум на приходите от ликвидацията на оставащите резервни активи в рамките на разумен срок.
28. За тази цел издателят следва да разработи сценарии за обратно изкупуване при обичайни и неблагоприятни пазарни условия и да определи стратегии за ликвидация, като вземе предвид състава на резерва от активи.
29. Като се има предвид изискването, че изпълнението на плана за обратно изкупуване не трябва да влияе върху стабилността на пазара на резерва от активи, тези сценарии и стратегии следва да отчитат значимостта на резерва от активи на базовия пазар за такива активи.
30. При разработването на такива сценарии издателите, които подлежат на изискването за поддържане на резерв от активи, следва да вземат предвид политиката и процедурите за управление на ликвидността на издателите, както е посочено в член 45, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2023/1114 и както е уточнено в съответствие с член 45, параграф 7, буква б) от Регламент (ЕС) 2023/1114 и Насоки за установяване на общи референтни параметри за сценариите за стрес тестове при стрес тестовете за ликвидност, изисквани от член 45, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2023/1114⁴.
31. Сценариите за обратно изкупуване следва да отразяват обратно изкупуване в условията на действащо предприятие, в случай на обичайно производство по несъстоятелност съгласно националното законодателство или в случай на прилагане на стратегия за реструктуриране, която би била в сила за издателя (ако е приложимо).
32. За целите на разработването на стратегии за ликвидация издателите могат да обмислят възможността за осъществяване на сделки като споразумения за обратно изкупуване и сделки за финансиране с ценни книжа, ако те допринасят за максимално увеличаване на приходите, ускоряване на процеса и ограничаване на въздействието върху пазара, на който се търгуват активите.
33. Точки 31 и 32 следва да се прилагат *mutatis mutandis* за издатели, за които не се прилага задължението да поддържат резерв от активи, доколкото това е в съответствие с приложимото секторно законодателство.

---

⁴ ЕВА/GL/2024/08. Насоките са достъпни на адрес: [Окончателен доклад относно Насоките за установяване на общи референтни параметри за сценариите за стрес тестове при стрес тестовете за ликвидност, посочени в член 45, параграф 4 от Регламент \(ЕС\) 2023/1114 \(europa.eu\)](#).

Своевременно изпълнение

34. Издателите следва да гарантират, че планът за обратно изкупуване определя по прагматичен и оперативен начин действията, които трябва да бъдат предприети незабавно и във всеки случай без неоправдано забавяне от издателя след приемането от компетентния орган на решението, с което се задейства изпълнението на плана съгласно член 47, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/1114.
35. Планът за обратно изкупуване следва също да включва всеобхватно и организирано планиране на етапите и свързаните действия, необходими за цялостното изпълнение на плана, и да демонстрира, че те постигат структурираното обратно изкупуване от всички притежатели на токена и съгласуваността на тези действия с бялата книга за криптоактиви. Освен това планът за обратно изкупуване следва да бъде изготвен по всеобхватен, самообяснителен и лесен за разбиране начин, включително от трети страни.
36. Етапите на организираното изпълнение на плана следва да включват:
- i. незабавни последващи действия във връзка с решението на компетентния орган да задейства плана за обратно изкупуване, включително задействането на вътрешните процеси или на договорните споразумения за поддържане на изпълнението на критичните дейности;
  - ii. публикуване на известието, с което притежателите на токена се информират за процеса и графика за подаване на исканията им за обратно изкупуване и необходимото съдържание;
  - iii. доколкото не е включено в подточка i) по-горе, изпълнение на стратегиите за ликвидация на резерва от активи, както е посочено в раздела „Ликвидация на резерва от активи“ по-горе;
  - iv. оценка на исканията за обратно изкупуване;
  - v. разработване на план за разпределение, а именно план за удовлетворяване на всички предявени и положително оценени искания за обратно изкупуване, като се използва общата сума на постъпленията от ликвидацията на резерва от активи за издателите, които подлежат на изискването за поддържане на резерв от активи, или за издателите, за които не се прилага изискване да поддържат резерв от активи, като се използват наличните средства за удовлетворяване на исканията за обратно изкупуване;
  - vi. договореностите и графика за уреждане на положително оценените искания за обратно изкупуване.
37. Планът за обратно изкупуване следва да посочва всеки етап и стъпка, в които трябва да бъдат изпълнени задълженията за борба с финансовите престъпления за целите на

изпълнението на плана за обратно изкупуване, и по-специално за изпълнението на процеса на обратно изкупуване, както е описано в раздела по-долу.

38. За да спази изискването планът за обратно изкупуване да бъде приложен своевременно, издателят следва да вземе предвид:

- i. необходимостта да се осигури адекватна готовност в подкрепа на приемането от страна на издателя на прагматични и оперативни действия незабавно и във всеки случай без неоправдано забавяне след решението на компетентния орган да задейства изпълнението на плана съгласно член 47, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/1114;
- ii. разумния срок за изпълнение на стратегиите за ликвидация, описани в раздела „Ликвидиране на резерва от активи“;
- iii. разумния срок, определен за притежателите на токена, за подаване на исканията за обратно изкупуване, както е посочено в точки 53—56 по-долу;
- iv. времето, необходимо за проверка и уреждане на исканията за обратно изкупуване;
- v. времето, необходимо за завършване на плана за разпределение с оглед на неговата сложност, включително броя на исканията за обратно изкупуване, които са били подадени.

39. Издателят следва да посочи в плана за обратно изкупуване предвидените мерки за гарантиране на безопасното съхранение на постъпленията от ликвидацията на резерва от активи до уреждането на исканията за обратно изкупуване.

4.3 Съдържание на плана за обратното изкупуване

Принципи на управление

40. Издателят следва да се увери, че планът за обратно изкупуване съдържа ясно и подробно описание на правилата и процесите за управление, обхващащи неговото разработване, преглед и актуализиране, както и неговото изпълнение. По-специално планът за обратно изкупуване следва:

- i. да посочва члена или членовете на ръководния орган или лицето или лицата в рамките на организационната структура на издателя, които отговарят за разработването, актуализирането и изпълнението на плана за обратно изкупуване;
- ii. да описва начина, по който планът за обратно изкупуване е интегриран в рамката за вътрешен контрол, както е посочено в Насоките на ЕБО относно минималното

съдържание на правилата за управление за издателите на TOA⁵ или други съответни разпоредби, приложими за издателите на ТЕП;

- iii. да описва процесите за актуализиране или преразглеждане на плана в случай на съществени промени, засягащи стопанската дейност или финансовия профил на издателя или на издадения токен или токени;
- iv. да идентифицира критичните дейности, които трябва да бъдат поддържани за изпълнението на плана, и да идентифицира отговорното лице или лица от страна на издателя или от трета страна доставчик, в съответствие с точки 42-51;
- v. да посочи процеса за предприемане на действия на всеки етап, за да се гарантира своевременното изпълнение на плана за обратно изкупуване при решение на компетентния орган в съответствие с член 47, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/1114; и
- vi. да посочи лицето или лицата за контакт, които отговарят за комуникацията с притежателите на токена, с компетентния орган или органи и с контрагентите и/или с обществеността, и да включва актуални данни за контакт на тези лица в рамките на организацията на издателя.

41. Планът за обратно изкупуване следва надлежно да отразява въздействието на назначаването на временен управител, когато това е предвидено в приложимото законодателство съгласно член 47, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/1114, включително последствието, че ръководният орган може да не отговаря изцяло или частично за изпълнението на плана за обратно изкупуване.

Критични дейности и договорни споразумения

42. Планът за обратно изкупуване следва да включва изброяване на критичните дейности, които са необходими за правилното изпълнение на плана. Като се има предвид структурната организация на издателя, те могат да включват вътрешни функции на издателя или функции, предоставяни от трети страни. Въз основа на изброяването планът за обратно изкупуване следва да определя списък на тези страни и да описва приложимите договорни условия.

43. Това изброяване на критичните дейности следва да включва, когато е уместно, функцията за управление на риска на издателя, бюрото за търгуване, функцията за ковчезничество или финансиране, съответните ИКТ функции и системи, функцията за борба с изпирането на пари (когато има такава, в зависимост от вида на издателя), отношенията с попечителя

---

⁵ EBA/GL/2024/06. Достъпни на адрес: <https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2024-06/611ef3d4-4d67-467f-bf0d-4c2b1dd0ef5e/Final%20report%20on%20draft%20Guidelines%20on%20internal%20governance%20of%20issuers%20of%20ARTs.pdf>.

на резерва от активи (когато има такъв), взаимодействието с финансовите посредници (когато е необходимо) за достъп до вторичните и репо пазарите за ликвидация на резервни активи, и отношенията с доставчиците на услуги за криптоактиви (когато е необходимо) за идентифицирането на притежателите на токена и събирането на токените в обращение или с доставчиците на платежни услуги (когато е необходимо) за извършване на плащания към притежателите на токена, чиито искания за обратно изкупуване са оценени като основателни или поради други свързани дейности.

44. Издателите на ТОВА, които не са задължени субекти съгласно Директива (ЕС) 2015/849⁶, следва винаги да обясняват в плана за обратно изкупуване как ще ползват посредници, за които се прилага тази директива, така че тези посредници:

- а) да извършват проверки за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (ИП/ФТ), включително надлежни проверки на клиентите, които са подали искания за обратно изкупуване; и
- б) да спазват задълженията си по Регламент (ЕС) 2023/1113 (Регламент за прехвърляне на средства)⁷ (вж. точки 55 и 56 от настоящите насоки) по отношение на прехвърлянето.

45. По отношение на критичните дейности в рамките на организацията на издателя, издателят следва да включи в плана за изкупуване на активи преглед на съответните вътрешни механизми и процеси относно тяхното функциониране и оперативна непрекъсваемост, включително ключовото лице или лица с актуални данни за контакт при извънредни ситуации.

46. По отношение на критичните дейности, предоставяни от трети страни, планът за обратно изкупуване следва да включва списък на всички такива доставчици — трети страни, ключовите лица за контакт в рамките на издателя и третата страна, отговаряща по договор, с актуални данни за контакт при извънредни случаи.

47. Планът за обратно изкупуване следва също така да съдържа преглед на съдържанието на договорните споразумения и да илюстрира тяхната адекватност, включително избягването на конфликти на интереси, за постигането на навременното и справедливо привеждане в действие на плана за обратно изкупуване. Издателят следва също така да потвърди, че тези договори осигуряват непрекъсваемост на изпълнението, ако планът за обратно изкупуване бъде активиран.

---

⁶ Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

⁷ Регламент (ЕС) 2023/1113 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства и прехвърлянията на определени криптоактиви, и за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 (ОВ L 150, 9.6.2023 г., стр. 1).

48. Що се отнася по-специално до попечителите на резерва от активи и до финансовите посредници (ако има такива), натоварени с изпълнението на нарежданията, направени от издателя за ликвидацията на резерва от активи, договорните условия, посочени в плана за обратно изкупуване, следва надлежно да отразяват целта постъпленията от ликвидацията на резерва от активи да се минимизират в полза на притежателите на токена, да се гарантира най-доброто изпълнение в полза на притежателите на токена и да се избегне ненужна икономическа вреда за притежателите на токена.
49. Списъкът на третите страни доставчици на критични дейности и договорните условия следва да се актуализира от издателя. Когато е уместно, договорите с най-значимите доставчици — трети страни, включително с попечителите, могат да бъдат включени като приложения към плана за обратно изкупуване.
50. Прегледът на действащите договорни споразумения с трети страни, предоставящи критични дейности, не следва да възпрепятства издателя, ако е необходимо, да сключи договорни споразумения с други необходими посредници в момента на активиране на плана за обратно изкупуване, ако това би допринесло за по-ефективното изпълнение на плана.
51. За тази цел планът за обратно изкупуване следва поне ясно и оперативно да илюстрира процеса на подбор на посредниците, да включва обобщение на предложените ключови договорни условия (като задачи, график или разходи) и да включва предварителен работен списък като приложение към плана за обратно изкупуване, изброяващ потенциалните договорни партньори, с които издателят е участвал в обсъждания/преговори, както и критериите за подбор.

Процес на организирано удовлетворяване на исканията на притежателите на токена

52. Издателят следва да се увери, че в плана за обратно изкупуване е предвиден систематичен процес за удовлетворяване на исканията на притежателите на токена и че това е посочено и съобщено на ясен, достъпен и разбираем език в съответствие с насоката относно плана за комуникация в съответния раздел.
53. Такъв процес следва да бъде формулиран на оперативно ниво и да гарантира, че исканията на притежателите на токена за обратно изкупуване се изплащат своевременно, в съответствие с изискванията, установени в член 47 от Регламент (ЕС) 2023/1114, и със съдържанието на бялата книга за криптоактивите.
54. За тази цел в плана за обратно изкупуване следва да бъдат описани процесите, мерките за идентифициране и справяне с рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма (ИП/ФТ), прилагани от издателя, и техническите механизми, които са приети или се предвижда да бъдат въведени за обработка на:
- i. идентификацията на притежателите на токена и техните права на искания за обратно изкупуване на токените;

- ii. събирането и окончателното изваждане от обращение на изкупените токени; и
  - iii. последващото плащане или предоставяне на активи на притежателите на токена.
55. Описанието на процеса следва да включва позоваване на спазването на приложимите задължения срещу изпиране на пари/финансиране на тероризма. По-специално планът за обратно изкупуване следва:
- а) по отношение на подточка i) от точка 54 по-горе, да се позовава на изпълнението на мерките за комплексна проверка на клиента, приложими в съответствие с Директива (ЕС) 2015/849, за притежателите на токена, които са подали искания за обратно изкупуване;
  - б) по отношение на подточка iii) от точка 54 по-горе, да се позовава на проверките на информацията, придружаваща прехвърлянето на средства, в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/1113, когато е приложимо.

Компетентните органи следва да упражняват правомощия и да изпълняват задачи във връзка с обратното изкупуване, както е посочено в настоящите насоки, в ефективно сътрудничество и обмен на информация с органите, компетентни за предотвратяването на изпирането на пари и борбата с финансирането на тероризма, в съответствие с член 94, параграф 5 от посочения регламент.

56. В плана за обратно изкупуване следва ясно да се посочват изискванията и минималното съдържание на исканията за обратно изкупуване, които трябва да бъде подадени от притежателите на токени, които следва да включват:
- а) самоличността и данните за контакт на отделните притежатели (име, адрес, електронна поща и/или телефонен номер), като се посочва, че всички лични данни ще бъдат обработвани в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679;
  - б) доказателства, че лицето, което подава искането, е притежател на токена и следователно има правото на обратно изкупуване, за което е подадено искането за обратно изкупуване, както и необходимите варианти (ако е приложимо) от страна на притежателя на токена в съответствие с бялата книга за криптоактивите;
  - в) информацията, необходима за идентифициране, оценяване и управление на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма, включително за изпълнението на комплексната проверка на клиента при обратното изкупуване на притежателите на токена в съответствие с Директива 2015/849/ЕС;
  - г) броя на съответните притежавани токени (включително частично притежаваните) и адресите на публичните блокчейн мрежи, които се покриват от портфейла за съхранение на токени (когато е приложимо); и

д) посочване на банковата или платежната сметка на притежателя на токена за прехвърляне на средствата за изплащане на искането за обратно изкупуване или други подобни данни, необходими за предоставяне на активите срещу обратното изкупуване (когато е приложимо). За предпочитане е такива банкови или платежни сметки да са държат в кредитни или платежни институции от ЕС и при всички случаи не следва да се държат във високорискови трети държави за целите на риска от ИП/ФТ, както е посочено в член 9 от Директива (ЕС) 2015/849.

57. Информацията, посочена по-горе и включена в исканията за обратно изкупуване, следва също така да позволява на издателя да оцени правото на притежателите на токена на обратно изкупуване, което е предварително условие за разрешаване на събирането и окончателното изваждане на обратно изкупените токени от обращение. За тази цел в плана за обратно изкупуване следва да се уточни как ще се прилага механизмът за доставка на токена срещу плащане. По-специално в него трябва да се посочи как всеки изкупен токен ще бъде събран и впоследствие изваден от обращение (или „унищожен“) от издателя и вече няма да може да бъде пускан повторно в обращение, обменян, прехвърлян или продаван от някоя страна.

58. Планът за обратно изкупуване трябва също така да изяснява съответните източници на информация, както и предвидените действия и процеси, които ще бъдат приложени или на които ще се разчита, за да се съгласува броят на заявените за обратно изкупуване токени с броя на токени в обращение.

59. Планът за обратно изкупуване следва да включва всички съответни стъпки, действия и процеси за разработване на плана за разпределение с цел изплащане на притежателите на токена, които са подали искане за обратно изкупуване, оценено положително.

План за комуникация

60. Планът за обратно изкупуване следва да включва план за комуникация, който да бъде задействан незабавно след приемането от компетентния орган на решение за задействане на изпълнението на плана за обратно изкупуване в съответствие с член 47, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/1114.

61. Планът за комуникация следва да съдържа като минимум следните данни:

- а) проекта на публично известие, което ще бъде съобщено на обществеността; и
- б) проектите на известия за комуникация към трети страни, предоставящи критични дейности, с които трябва да се установи контакт незабавно след активирането на плана за изкупуване. Когато в съответните договори са договорени известия за комуникация, те следва да бъдат приложени към плана за обратно изкупуване.

Издателят следва да осигури съгласуваност на плана за комуникация на обратното изкупуване от притежателите на токена с други съществуващи планове за комуникация.

62. Проектът на публично известие следва да се разработи, за да информира притежателите на токени при активирането на плана за обратно изкупуване след вземане на решение от компетентния орган с цел обратно изкупуване на токени по надлежен, навременен и справедлив начин, без това да води до ненужна икономическа вреда и в съответствие с условията, определени в бялата книга за криптоактива.
63. С цел да се достигне до широката общественост и до максималния брой притежатели на токена, в плана за обратно изкупуване следва да се посочат медийните канали, където ще се публикува обявлението. При това издателят следва да даде предимство на каналите, които обикновено се използват от него за комуникация с обществеността и с пазара и за рекламиране на неговите продукти и услуги.
64. Проектът на публично известие следва да описва на ясен и нетехнически език основните етапи на процеса на обратно изкупуване и действията, които се очаква да предприемат притежателите на токени в рамките на посочения срок, за да бъдат обратно изкупени техните токени.
65. За тези цели проектът на публично известие трябва да включва най-малко:
- а) точната дата и час, когато планът за обратно изкупуване е бил активиран въз основа на решението на компетентния орган;
  - б) минималното съдържание на искането за обратно изкупуване, както е посочено в точка 56 от настоящите насоки;
  - в) срокът, считано от публикуването на това известие, в рамките на който от притежателите на токена се изисква да подадат своето искане за обратно изкупуване до издателя или (когато е приложимо) доставчиците на услуги — трети страни, в съответствие с посоченото в бялата книга; и
  - г) начина, техническата поддръжка и мястото, където притежателите на токени трябва да подадат искането си за обратно изкупуване, например точния портал на издателя или - когато е приложимо - на трета страна. В приетото(ите) решение(я) не следва да се прави разлика между притежателите на токени, например поради тяхното място на пребиваване.

Издаване на един и същ ТОА или ТЕП от няколко издатели

66. Когато ТОА е издаден от няколко издатели или когато значим ТЕП е издаден от няколко издатели, различни от кредитни институции, Регламент (ЕС) 2023/1114 предвижда, че трябва да се създаде единен резерв от активи, за да се осигури подходящ механизъм за стабилизиране на токена.

67. С оглед на това планът за обратно изкупуване следва да бъде формулиран в два раздела: първият общ за всички издатели и одобрен от всички издатели, вторият специфичен за всеки издател.
68. Издателите следва да се координират, за да разработят и одобрят общия раздел на плана за обратно изкупуване, който следва да съдържа най-малко следните части:
- i. общите принципи и цели, уреждащи плана за обратно изкупуване, както е посочено в раздел „Общи принципи и цели на плана за обратно изкупуване“ от настоящите насоки;
  - ii. раздел „Критични дейности и договорни споразумения“ от настоящите насоки с оглед определяне на критичните дейности под контрола на даден издател и които следва да бъдат налични за ефективното изпълнение на общия план за обратно изкупуване;
  - iii. раздел „Процес за надлежно удовлетворяване на исканията на притежателите на токена“;
  - iv. раздел „План за комуникация“;
  - v. ефективната координация между издателите за разработването, прегледа и актуализирането на плана за обратно изкупуване;
  - vi. ефективната координация между издателите за правилното изпълнение на плана след неговото активиране с решение на компетентния орган; и
  - vii. ангажимента на всички издатели да спазват изцяло и добросъвестно условията на общоприетия план за обратно изкупуване.
69. За да се осигури подходяща координация, издателите в плана за обратно изкупуване следва да определят един от тях за координатор, без да се засягат съответните отговорности на всеки издател. Той може да бъде избран, като се вземат предвид сравнителният опит на различните издатели в тази дейност и нивото на зрялост на тяхната вътрешна организация, ролята им във взаимодействието с попечителите и други трети страни доставчици или посредници, както и съществеността на тяхното участие в емисията. Координационните задачи могат да включват разработването, прегледа и актуализирането на плана за обратно изкупуване, изпълнението на раздела относно плана за комуникация и координирането на управлението и изпълнението на плана за обратно изкупуване.
70. Вторият раздел от плана за обратно изкупуване следва да бъде специално съобразен с вътрешната организация на всеки издател. В частност, издателите следва да предвидят подходящи мерки, целящи да гарантират прилагането на:
- i. раздел „Принципи на управление“ от настоящите насоки; и

- ii. раздел „Критични дейности и договорни споразумения“, като взема предвид критичните дейности в рамките на организацията на издателя или предоставени от трети страни, които трябва да бъдат налични за ефективното изпълнение на плана за обратно изкупуване.

71. Компетентните органи на всеки издател, участващ в емисията, следва своевременно да се консултират помежду си и да си сътрудничат във връзка с оценката на представения от издателите план за обратно изкупуване.

72. Компетентните органи следва да се консултират помежду си и да си сътрудничат, за да преценят дали са изпълнени някои от основанията за задействане на плана за обратно изкупуване. Компетентните органи следва да избягват активирането на плана за обратно изкупуване, когато неблагоприятните последици за ТОА или ТЕП в обращение, произтичащи от невъзможността или вероятната невъзможност на един издател да изпълни задълженията си, се отстраняват незабавно от един или повече други издатели по начин, който избягва негативно въздействие върху доверието на притежателите на токена, върху правата на притежателите на токена или върху стабилността на пазарите.

Взаимодействие на плана за обратно изкупуване с други процедури

73. Издателят следва да вземе предвид, че макар планът за възстановяване, разработен в съответствие с член 46 от Регламент (ЕС) 2023/1114, и планът за обратно изкупуване да са два отделни документа, отнасящи се до две различни фази и ситуации на потенциална криза на издателя, те следва да са съгласувани, по-специално по отношение на вътрешното управление и мерките за управление на риска, процесите и определянето на ИТ системите и критичните дейности.

74. Когато издателят е кредитна институция или субект, попадащ в обхвата на прилагане на Директива 2014/59/ЕС⁸, или е централен контрагент, попадащ в обхвата на Регламент (ЕС) 2021/23⁹, издателят следва да разработи план за обратно изкупуване в съответствие със своя план за реструктуриране и изискванията за платежоспособност. За тази цел издателят следва да вземе предвид стратегията за реструктуриране на субекта, установените критични функции и договореностите за нивото на обслужване, които са от основно значение за оперативната непрекъсваемост на дейността на субекта, и следва да се стреми да осигури едновременно гладкото функциониране на стратегията за реструктуриране и на плана за обратно изкупуване.

---

⁸ Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

⁹ Регламент (ЕС) 2021/23 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно рамка за възстановяване и реструктуриране на централни контрагенти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1095/2010, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 806/2014 и (ЕС) 2015/2365 и на директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2007/36/ЕО, 2014/59/ЕС и (ЕС) 2017/1132 (ОВ L 22, 22.1.2021 г., стр. 1).

75. В случай че действията, договорните споразумения, процедурите и системите, предвидени от издателя в плана за обратно изкупуване, биха могли да имат неблагоприятно въздействие върху възможността за реструктуриране на субекта, издателят следва да ги представи на вниманието на органа за реструктуриране в документ под формата на приложение към плана за обратно изкупуване. Това не засяга прегледа на плана за обратно изкупуване от страна на органа за реструктуриране с оглед на възможността за реструктуриране на субекта и правомощието му да отправя препоръки към компетентния орган в съответствие с член 47, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2023/1114.

76. Като се има предвид, че планът за реструктуриране се разработва от органа за реструктуриране и че планът за обратно изкупуване се разработва от издателя, двата плана следва да са отделни документи.

4.4 Периодичност на прегледа и актуализация

77. За да се гарантира, че плановете за обратно изкупуване се поддържат оперативни и ефективни по всяко време, издателите следва редовно да преразглеждат и актуализират тези плановете, включително в случаите на съществени промени, засягащи издателя или неговата бизнес среда, както е описано допълнително в точка 79, и да представят преработения план за обратно изкупуване на компетентния орган за оценка. Всяка промяна в плана за възстановяване следва да води до бърз и своевременен преглед на плана за обратно изкупуване, за да се прецени дали той продължава да съответства на новата версия на плана за възстановяване.

78. Честотата на прегледа следва да е съобразена с принципа на пропорционалност, както е определен в точка 12, и с насоките относно честотата на прегледа на плана за обратно изкупуване съгласно точки 13 и 14.

79. Планът за обратно изкупуване следва също така да се преглежда и актуализира от издателя незабавно при настъпване на съществени промени, по-специално свързани с:

- i. бизнес модела или организационната структура на издателя;
- ii. естеството на токена, включително правата и задълженията, свързани с токена;
- iii. пазарните условия, засягащи издателя или резерва от активи, или използването на токена;
- iv. установяване на неизвестна уязвимост, особено във връзка с риск за ИКТ или кибератака, което би довело до неефективност на плана; и
- v. правни, регулаторни или надзорни аспекти.

4.5 Активиращи механизми

80. В съответствие с член 47, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/1114 изпълнението на плана за обратно изкупуване се задейства от решението на компетентния орган, че издателят „не е в състояние или е вероятно да не бъде в състояние да изпълни задълженията си“.
81. В допълнение към ситуациите, изрично посочени в член 47, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2023/1114, а именно i) несъстоятелността на издателя, ii) реструктурирането (когато е приложимо) на издателя или iii) отнемането на лиценза на издателя, в настоящите насоки допълнително се уточняват елементите за оценката на компетентния орган дали издателят „не е в състояние или е вероятно да не бъде в състояние да изпълни задълженията си“ съгласно Регламент (ЕС) 2023/1114.
82. В случай на започване на мерки за предотвратяване на кризи или на мерки за управление на кризи съгласно определението в член 2, параграф 1, точки 101 и 102 от Директива 2014/59/ЕС или на действие по реструктуриране съгласно определението в член 2, точка 11 от Регламент (ЕС) 2021/23, компетентният орган не следва да задейства плана за обратно изкупуване без предварителна консултация и координация със съответните компетентни пруденциални органи или органи за реструктуриране съгласно Директива 2013/36/ЕС¹⁰, Директива 2014/59/ЕС или Регламент (ЕС) 2021/23, ако тези директиви и настоящият регламент се прилагат спрямо издателя.
83. За целите на оценката дали издателят „не е в състояние или е вероятно да не бъде в състояние да изпълни задълженията си“ съгласно Регламент (ЕС) 2023/1114, компетентният орган следва да вземе предвид, *inter alia*, аспектите, изброени в точка 84, подточки i)-iii), свързани изключително с изискванията, посочени в дял III или дял IV, според случая, от Регламент (ЕС) 2023/1114 и попадащи в обхвата на надзора на компетентния орган
84. Аспектите, които компетентният орган следва да вземе предвид, *inter alia*, когато преценява дали издателят „не е в състояние или е вероятно да не бъде в състояние да изпълни задълженията си“ съгласно Регламент (ЕС) 2023/1114, са следните:
- i. капиталова позиция на издателя: нарушение на изискванията по член 35, параграфи 1—5 и член 45, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2023/1114;
  - ii. ликвидна позиция на издателя съгласно приложимите изисквания, определени в Регламент (ЕС) 2023/1114, и/или на резерва от активи:
    - нарушаване на изискванията за ликвидност или, ако се прилага изискване за поддържане на резерв от активи, на изискванията, свързани с нивото и състава на резерва от активи, посочени в дял III, глави 3 и 5 от Регламент (ЕС) 2023/1114,

---

¹⁰ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на Директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.06.2013 г., стр. 338).

- включително уточненията в съответствие с член 36, параграф 4, член 38, параграф 5 и член 45, параграф 7, буква б) от посочения регламент, след като се приложат съответните делегирани регламенти, по начин, който би обосновал отнемането на лиценза на издателя от компетентния орган;
- неспособност за изплащане на дългове и задължения, когато станат дължими;
  - притежаване на резерв от активи, по-малък от пасивите;
- iii. по отношение на издателите на ТОВА, получили лиценз в съответствие с член 21 от Регламент (ЕС) 2023/1114, други изисквания за наличие на лиценз:
- по отношение на правилата за управление: натрупване на съществени слабости или недостатъци в ключови области на правилата за управление или функциите за вътрешен контрол, включително управлението на риска и управлението на риска в областта на ИКТ, които поотделно или заедно имат съществено негативно пруденциално въздействие върху издателя и/или неговата оперативна устойчивост; или други елементи, които компетентният орган счита за уместни;
  - съществени недостатъци, които в съвкупност могат да имат съществено негативно пруденциално въздействие върху издателя, като например значителни репутационни щети, дължащи се на липсата на прозрачност при извършването на дейността и операциите или непълно/неточно оповестяване на информация.
85. Когато оценява неспособността или вероятната неспособност на издателя в близко бъдеще да спазва приложимите изисквания, определени също така от горепосочените фактори, компетентният орган следва да основава преценката си и на елементи, сред които, наред с другото:
- i. значителни неблагоприятни развития в макроикономическата среда, които е вероятно да застрашат състоянието на издателя по отношение на собствения капитал, ликвидните изисквания и/или активите, обезпечаващи правата на обратно изкупуване на притежателите на токена, включително съответните промени в лихвените проценти, блокирането на пазара или икономическия растеж; тези развития следва да оказват значително неблагоприятно въздействие върху бизнес модела на издателя, перспективите за неговата рентабилност, ликвидното му състояние, неговата жизнеспособност и резерва от активи;
  - ii. значително влошаване на пазарното възприятие на издателя, например поради пречки пред незабавния достъп до активите, обезпечаващи правата на притежателите на токени за обратно изкупуване, като влошаване на платежоспособността на кредитната институция, в която са депозитите на издателя или която предоставя попечителски услуги, или отрицателна волатилност на високоликвидните финансови

- инструменти в резерва от активи или на високоликвидните активи, покриващи изискването за отношението на ликвидно покритие (ОЛП);
- iii. значително влошаване на пазарните условия, което вероятно ще доведе до паническо теглене на ТОА или ТЕП от притежателите на токена, което се дължи, наред с другото, на голямо и/или трайно отрицателно отклонение на пазарната стойност на токена от пазарната стойност на обезпечаващите активи, идиосинкратичен шок, свързан с конкретни активи, референтни за ТОА или ТЕП, нарастваща и висока нестабилност на пазара на криптоактива, взаимосвързаност между финансовата система и дейностите по криптоактивите при издатели, които биха могли да действат като канал за разпространение на кризата (идиосинкратичен или общопазарен), или загуба на доверие у притежателите на токени.
86. Факторите и елементите, изброени в настоящите насоки, съответно в точки 84 и 85, следва да бъдат внимателно и изчерпателно анализирани и обосновани. Решението, че даден издател не е в състояние или е вероятно да не бъде в състояние да изпълни задълженията си, следва да остане предмет на експертна оценка и не следва да произтича автоматично от някой от елементите, описани по-горе. Това е особено вярно, що се отнася до тълкуването на критериите, които може да бъдат повлияни от фактори, които не са свързани пряко с положението на издателя.
87. Когато определя неспособността или вероятната неспособност на издателя в близко бъдеще да изпълни задълженията си по Регламент (ЕС) 2023/1114, компетентният орган следва да базира решението си, *inter alia*, на оценката на елементите, описани в настоящия раздел, и като вземе предвид, когато е приложимо, неизпълнението на предварителното активиране на вариантите за възстановяване, предвидени в плана за възстановяване, изготвен от издателя в съответствие с член 46 от Регламент (ЕС) 2023/1114, или неуспеха на вариантите за възстановяване да преодолеят затрудненото положение. Въпреки това предварителното активиране на плана за възстановяване не следва да бъде необходимо условие за активирането на плана за обратно изкупуване.
88. В повечето случаи се очаква по-скоро няколко фактора, посочени в този раздел, а не само един, да послужат за основа на констатацията на компетентния орган, че даден издател не е в състояние или е вероятно да не бъде в състояние да изпълни задълженията си. Независимо от това, може да има ситуации, в които покриването само на едно условие, в зависимост от неговата тежест и пруденциално въздействие, би било достатъчно, за да обоснове решението на компетентния орган да задейства плана за обратно изкупуване.

